

ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Курсант 408 навчальної групи рядовий міліції **Худолій М.О.**
Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки
ННІПФПСКМ НАВС, кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Боротьба з організованою злочинністю не тільки ввійшла в число найважливіших завдань правоохоронних органів, але вже давно стала однією із загальнодержавних проблем, від оптимального вирішення якої багато в чому залежать долі реформ, моральне здоров'я суспільства, цивілізований розвиток країни. Більше того, інтеграція найбільш потужних антигромадських формувань в Україні перетворює цю проблему не тільки в міждержавну (в межах колишнього СРСР), але й у міжнародну.

Однак, незважаючи на важливість рішення комплексу завдань, спрямованих на боротьбу з найнебезпечнішим антисоціальним феноменом, ніякого поліпшення в кримінальній ситуації не тільки не досягнуто, але і з року в рік послідовно погіршується. Ядром злочинності в Україні, безсумнівно, є її організовані форми різної антисоціальної спрямованості.

Організована злочинність - це винятково небезпечне явище, яке повинно мати адекватну протидію з боку держави.

Перший наступ на злочинність розпочався одразу після перемоги на виборах 1994 року Леоніда Кучми. Він одним з перших видає указ "Про невідкладні заходи щодо посилення боротьби зі злочинністю". Другим кроком у зв'язку із неефективністю виконання згаданого указу стало розпорядження від 10 лютого 1995 року "Про заходи щодо активізації боротьби з корупцією і організованою злочинністю".

Проте американська та європейська преса почала писати про засилля корупції в українській економіці. Леонід Кучма дав доручення Міністру юстиції розробити антикорупційну програму "Чисті руки". Програма отримала високу оцінку Президента. Епопея "Чистих рук" завершилася підписанням 10 квітня 1997 року Леонідом Кучмою так званої Національної програми боротьби з корупцією.

Крім того, у жовтні 1995 року Верховною Радою України був прийнятий Закон "Про боротьбу з організованою злочинністю". У ньому визначено правові та організаційні засади запобігання корупції, виявлення та припинення її проявів, поновлення законних прав та інтересів фізичних і юридичних осіб, усунення наслідків корупційних діянь.

Під корупцією в цьому Законі розуміється діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг.

Великим кроком для запобігання криміногенних дій став Кримінальний кодекс України. У преамбулі, зокрема, зазначено, що Кримінальний кодекс України має своїм завданням правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання злочинам.

Організована злочинність - це складні кримінальні види діяльності, здійснювані в широких масштабах організаціями й іншими групами, що мають внутрішню структуру, що одержують фінансовий прибуток і забирають владу шляхом створення й експлуатації ринків незаконних товарів і послуг. Ці злочини часто виходять за межі державних кордонів. Розуміння організованої злочинності ще менше визначено, ніж насильницької, корисливої або економічної. В основі виділення організованої злочинності із загальної протиправної поведінки лежать характер і ступінь організованої взаємодії декількох злочинців між собою при здійсненні своєї пролонгованої діяльності. Часто організовану злочинність визначають і як процес раціональної реорганізації злочинного світу за аналогією із законною підприємницькою діяльністю на законних ринках. Така злочинна підприємницька діяльність, переслідуючи свою мету, бере участь у таких незаконних видах діяльності, як угоди із незаконними товарами і послугами, монополізація ринку, використання корупції і залякування.

Феномен організованості стосується не тільки і не стільки вчинення конкретних діянь, скільки становлення самого злочинного формування, його існування і його кримінальної

діяльності. Вчинення однакових або різних злочинів є відносно загальною справою організованих між собою суб'єктів (груп), кожний із яких має свої функціональні обов'язки, «права і повноваження». «Коза ностра» (італ. - «Наша справа») більш-менш точно відбиває суть організованої злочинності.

Соціальна база організованої злочинності і спектр її можливостей у командній економіці соціалістичного суспільства в СРСР були одні, у перехідній економіці України та інших пострадянських державах - інші, у капіталістичних країнах - треті. У СРСР організована злочинність, що паразитувала в основному в плановій економіці, була спрощеною і підпорядковувалася бюрократії; у «перехідний» період - ускладнилася і стала більш розгалуженою, автономною; у «капіталістичному світі» - фігурує як складна система самостійних специфічних суб'єктів особливих ринкових відносин. У побудові організованої злочинності знаходять також відбиток сфера злочинної діяльності, етнічні, релігійні, національні й інші традиційні особливості її основного місця перебування.

Останнім часом спостерігається зростання організованої злочинності у світі. Ця загрозлива тенденція зумовлена значними досягненнями в розвитку технологій і засобів зв'язку та безпрецедентним розширенням міжнародної комерційної діяльності, перевезень, туризму. У результаті злочинність не тільки розширюється, але і стає прибутковою.

Економіка [1, с. 7-8] – це така субстанція життєдіяльності суспільства, держави і кожного окремого індивіда, без якої фактично неможливе існування людського суспільства як у біологічній, так і соціальній формах. Через призму економічних умов життєдіяльності суспільства оцінюються усі складові організації суспільного буття: державний устрій, правові системи, межі прав і свобод людини і громадянина, політична система, соціальна сфера і якість життя, інші складові. Власне вся історія людства пов'язана з системою економічних відносин, їх правовою і моральною регламентації, оскільки економіка – це боротьба як за природне, так і соціальне існування. Економічна структура суспільства – це реальний базис, на якому підіймаються юридична і політична надбудови і якому відповідають певні форми суспільної свідомості [1, с. 7-8].

У сучасному розумінні економіка – це спосіб життєдіяльності людей і суспільства, відносин між ними, врегульованих нормами права, які забезпечують раціональне використання ресурсів для виробництва різних благ та послуг і задоволення життєвих потреб учасниками соціально-економічних відносин [2, с. 15-24].

Економіка – багатогранне поняття. До структури економіки входить: держава як регулятор економічних взаємовідносин суспільства; людина як виробник, споживач, управлінець; природа (натуральна і штучна); засоби виробництва (засоби і предмети праці); інфраструктура (виробнича і соціальна); предмети споживання; інтелектуальна діяльність; інформація.

З точки зору кримінологічного дослідження і вирішення завдань попередження економічної злочинності вихідне значення мають усі структурні елементи економіки. Але головний фактор і структурний елемент економіки – це люди, які діють у різноманітних системах економічних відносин. Без людини не може бути ніякої економіки. «Людина – центральна фігура економіки, її цільове і змістове призначення» Предметом економічної теорії є не гроші або багатство, а люди [3, с. 8]. Тому і головною метою будь-якої економічної діяльності є отримання максимально можливої кількості ресурсів для задоволення потреб суспільства і його суб'єктів [4, с. 241].

Економіка, як одна з головних сфер життєдіяльності суспільства і держави, виконує наступні функції: соціально-виробничу (зайняття); регулюючу (розподільчу); відтворюючу (люди, духовність, інтереси, культуру і т. д.); прогностичну (визначення тенденцій розвитку). Але може бути і сферою, в якій діють деструктивні тенденції (війни, злочинність, економічні катастрофи). Таким чином, всеохоплююча сфера впливу економічної діяльності поряд із всеохоплюючою силою впливу природних явищ на буття людини і суспільства визначає у реальній дійсності усі головні закономірності процесу розвитку суспільства і природи.

Економічні відносини суспільства – це достатньо складна система, яка включає: відношення між людьми у процесі безпосереднього виробництва матеріальних благ, обміну результатами діяльності, розподілу, споживання. У більш

широкому розумінні словосполученням «економічні відносини» прийнято називати все те, що безпосередньо стосується суспільства, людей, умов їх життєдіяльності. Фактично усі суспільні процеси мають економічне забарвлення і реалізуються у системі економіко-правових і політичних взаємовідносин.

POLICE TRAINING IN JAPAN ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ЯПОНІЇ

Курсант 207 навчальної групи **Цегельний Б.М.**

Консультант з мови, старший викладач кафедри іноземних мов **НАВС Марченко І.В.**

The Japanese police have some unique features. The Japanese culture is basically homogeneous. The police don't have to work with people from different cultures fighting against each other, and the police don't have to fine-tune tactics for each culture. The Japanese police officer is basically a police officer and a psychologist at the same time. They work very long hours. All Japanese police recruits undergo a standardized curriculum set by Japan' National Police Agency. High school graduates undergo 1 year of police school. After which, they are given "hands on" experience through three months of field work. Once the 3 months are over, the recruits then return for 6 more months of training and discussions about what they experienced. College graduates undergo a slightly different system. While they must also experience 3 months of field work, they only attend police school for 8 months beforehand and 4 months after. Approximately 5% of all Japanese police candidates fail to complete the course.

Anyone attending their first year of police school must live in a dormitory, even if they are married. For single officers, this requirement extends into their first 6 months of duty. All dorms maintain a curfew. Residents must obtain special permission to stay out past 11:00 PM. This is not to say that only cadets and rookie officers live in the dorms. Due to the high cost of living in certain areas, many new officers will continue to reside in a dormitory after the first six months.

Cadets in police academies learn about self-defense, firearms operations and first aid. Training for police officers might also